

Protocol Monitoren sociale veiligheid

Waarom sociale veiligheid monitoren?

Je veilig voelen is een voorwaarde om tot leren te komen. Een school is veilig als de sociale, psychische en fysieke veiligheid van leerlingen niet door handelingen van anderen wordt aangetast. Dat betekent dat er een veilige en positieve sfeer is op school. Het betekent ook dat de school optreedt tegen pesten, uitschelden, discriminatie, geweld en andere vormen van ongepast gedrag, en deze zoveel mogelijk voorkomt.

De Wet Veiligheid op school verplicht alle scholen in het primair, voortgezet en speciaal onderwijs om zich in te spannen om pesten tegen te gaan en de sociale veiligheid te waarborgen of verbeteren.

De Wet Veiligheid op school stelt hierbij drie aspecten centraal:

1. Er moet een sociaal veiligheidsbeleid zijn
2. Leerlingen en ouders moeten pestgedrag kunnen melden bij een aanspreekpunt én de school moet iemand aanwijzen om het anti-pestbeleid te regelen.
3. De beleving van veiligheid, de aantasting van die veiligheid en het welzijn van leerlingen moet elk jaar worden gemeten in een Monitor Sociale Veiligheid (MSV).

<https://www.poraad.nl/kind-onderwijs/sociale-veiligheid/monitor-sociale-veiligheid>

Doel

Het is belangrijk dat leerlingen zich veilig voelen op school. We monitoren daarom de sociale veiligheid en nemen signalen van onveiligheid serieus. In het geval van incidenten moet het voor alle partijen duidelijk zijn hoe we handelen (zie protocollen bij het schoolveiligheidsbeleid).

Aanpak

Vanuit de Flores scholen geven we als volgt invulling aan de eerder genoemde drie aspecten van de Wet Veiligheid op school:

1. Flores heeft een stichtingsbreed schoolveiligheidsbeleid (<https://www.floresonderwijs.nl/informatie/protocollen-en-regelingen/>). Hierin staat beschreven hoe we met elkaar onveilige situaties zoveel mogelijk voorkomen en hoe we handelen wanneer er onverhoopt toch sprake is van een onveilige situatie. Scholen verwijzen naar het schoolveiligheidsbeleid in de schoolgids en/of op de website en geven dit beleid schoolspecifiek verder invulling.
2. Elke school benoemt een coördinator sociale veiligheid (CSV) die aanspreekpunt is voor sociale veiligheid (bijvoorbeeld pestgedrag) en het anti-pestbeleid coördineert. Het anti-pestbeleid is opgenomen in het schoolveiligheidsbeleid. Scholen vermelden op de website en/of in de schoolgids wie de coördinator sociale veiligheid is.
3. Jaarlijks nemen de scholen de Monitor Sociale Veiligheid af. Dit is een meting aan de hand van een vragenlijst voor leerlingen. Voor de groepen 7 en 8 is deze meting verplicht, maar is vaak al in eerdere groepen in te zetten. Door de aanbieder toestemming te geven voor doorlevering, zorgen scholen ervoor dat de resultaten worden doorgestuurd naar de inspectie.
 - *Veiligheid is aan verandering onderhevig. Wat betekent dat je moet blijven monitoren om preventief te kunnen signaleren en acties uit te zetten. Vanuit de wet moeten de scholen minimaal één keer per jaar monitoren. Indien het vanuit de aanbieder mogelijk is, adviseren we om twee keer per jaar een meting te doen en deze zowel door leerlingen als leerkrachten (over de leerlingen) te laten invullen. Het vergelijken van de resultaten van de leerkracht met die van de leerling geeft extra informatie over het sociale functioneren van de leerling.*

Monitor Sociale Veiligheid

Hoe?

Afnemen van de vragenlijsten:

Er zijn verschillende manieren waarop de school de sociale veiligheidsbeleving kan monitoren/meten en de monitor-/meetresultaten kan publiceren op Vensters. De resultaten van groep 7 en 8 moeten jaarlijks worden doorgestuurd naar de inspectie.

- optie 1: Vragenlijst via Vensters, van 1 november tot en met 30 april.
 - De Vensters-vragenlijst is geschikt vanaf groep 6 en kan worden afgenomen van 1 november tot en met 30 april.
 - Geef vóór 1 juli in Vensters toestemming (hokje aanvinken) om de resultaten door te leveren aan de inspectie van het onderwijs.
 - Resultaten kunnen via Vensters gepubliceerd worden op scholenopdekaart.nl.
 - Er zijn geen kosten verbonden aan het afnemen van de Vensters vragenlijst.
- optie 2: Via een andere aanbieder (zoals SCOL+MSV, Sociaal-emotioneel functioneren in Leerling In Beeld (complete pakket) en KIVA).
 - Bij sommige aanbieders (in ieder geval de SCOL) voldoe je alleen aan de monitor sociale veiligheid als je aanvullende vragen afneemt. Controleer dit bij je aanbieder.
 - Geef je aanbieder tijdig toestemming om de resultaten van de MSV door te sturen naar de inspectie.
 - De resultaten van jouw school kunnen niet met het landelijk gemiddelde vergeleken worden.
- optie 3: Vensters-vragenlijst via een externe onderzoeksaanbieder, van 1 november tot en met 30 april. Op <https://www.vensters.nl/tevredenheidsmeting-po> vind je de onderzoeksaanbieders die de gegevens rechtstreeks aanleveren bij Vensters.

Beschrijven - Verklaren - Acties

Zijn de resultaten binnen? Bespreek dan de resultaten met je team. Maak een analyse van je resultaten aan de hand van de volgende vragen (zie ook het format voor de analyse sociaal-emotionele ontwikkeling).

Beschrijven: bekijk de resultaten van de monitor sociale veiligheid.

- Beschrijf de behaalde resultaten.
- Zijn de schoolambities behaald?
- Hoe verhouden jullie resultaten zich ten opzichte van het landelijk gemiddelde (indien vergelijking mogelijk)?
- Hoe zijn de resultaten ten opzichte van vorig jaar?
- Wat valt jullie op? Wat gaat goed? Wat kan beter?

Verklaren:

- Wat zijn verklaringen voor de behaalde resultaten? Welke zijn beïnvloedbaar en welke niet?
- Wat is het resultaat van ingezette interventies op dit vakgebied?
- Hoe is het anti-pestbeleid uitgevoerd?

Acties:

- Wat vragen de leerlingen op het gebied van Sociale Veiligheid van jullie?
- Welke interventies kiezen jullie nav de verklaringen voor de behaalde resultaten?

Toelichting en publiceren (bij optie 1 en 3)

Een verhaal achter de cijfers kan het beeld over de sociale veiligheid op jouw school completer maken. Overweeg daarom een toelichting te schrijven voordat je de resultaten publiceert. Toelichting geschreven? Klik dan op 'Publiceer' om de resultaten te publiceren op scholenopdekaart.nl.

Instructies/handleidingen

Monitor Sociale Veiligheid (MSV) via Vensters::

- [Tevredenheidsonderzoeken Vensters in het kort](#)
- [Handleiding tevredenheidsonderzoeken](#)
- [Animatie Vensters tevredenheidsonderzoeken](#)

Wanneer je de vragenlijst afneemt via optie 2: Tevredenheidsonderzoek via een andere aanbieder die niet gekoppeld is met Vensters (zoals SCOL+MSV, Leerling In Beeld en KIVA):

- Neem de vragenlijst af volgens de instructies van de leverancier.
- Zorg ervoor dat je toestemming hebt gegeven om de resultaten door te sturen naar de inspectie. Alleen dan voldoe je aan de wettelijke verplichting.

Aan de slag met leerlingtevredenheid en oudertevredenheid

- log in op Vensters
- kies Mijn Scholen op de kaart
- kies het betreffende onderzoek via de indicator Leerlingtevredenheid of Oudertevredenheid
- je krijgt de vraag "Welke vragenlijst wilt u gebruiken?"

Stap 1: Kies vragenlijst

Welke vragenlijst wilt u gebruiken?

Maakt u geen gebruik van de Vensters-vragenlijst en kiest u voor het uploaden van een eigen document? Dan is er geen mogelijkheid om via Vensters door te leveren aan de inspectie.

Vensters-vragenlijst

Eigen document met andere vragenlijst

→ ik kies voor de optie: **vragenlijst van Vensters**
Kies je voor de optie Vensters-vragenlijst? Dan is de juiste afnameperiode zichtbaar en de knop *Enquête toevoegen...* (vanaf 1 november). Klik op *Enquête toevoegen...*

Afnameperiode: 2018/2019

Enquête toevoegen ...

→ ik kies voor de optie: **Eigen document**
Kies je voor de optie Eigen document met een andere vragenlijst?

Let op: bij deze optie tellen de resultaten van het onderzoek niet mee in het landelijk gemiddelde en is het niet mogelijk om de resultaten naast het landelijk gemiddelde te publiceren op scholenopdekaart.nl. Daarnaast kun je de resultaten van de monitoring sociale veiligheid niet doorsturen naar inspectie via Vensters. En worden de resultaten niet gepresenteerd in school- en bestuursrapporten in het ManagementVenster.

Dan wordt de knop + *Document toevoegen* zichtbaar. Klik op deze knop om je eigen document toe te voegen met daarin een verslag van de onderzoeksresultaten. Als het uploaden is gelukt zie je een soortgelijk blok:

Kwaliteitsmeterouders2016 Verwijder

De resultaten staan dan nog niet op scholenopdekaart.nl. Schrijf een **toelichting** voordat je de resultaten op scholenopdekaart.nl publiceert. Met de toelichting vertel je het verhaal van de school bij de cijfers. Het publiceren op scholenopdekaart.nl is een aparte actie. Klik op de knop 'Publiceer' om de resultaten te publiceren.

NB: De rest van dit hoofdstuk is voor jou niet van toepassing. Wanneer je gebruik maakt van de vragenlijst van Vensters kan je door naar stap 2.

Over dit protocol

Flores Onderwijs, team Onderwijs & Kwaliteit. Geactualiseerd in mei 2024.